

**РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
ДРЖАВЕН ЗАВОД ЗА РЕВИЗИЈА**

Бр. 1303-212/15
Скопје, 24.09.2007 година

**ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА СТОПАНИСУВАЊЕ СО ПАСИШТА
СКОПЈЕ**

КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

1. Предмет на овој Конечен извештај е извршената ревизија на финансиските извештаи на Јавно претпријатие за стопанисување со пасишта Скопје (во понатамошниот текст Јавното претпријатие) за 2006 година, кои се прикажани на страните од 20 до 23.
2. Ревизијата на финансиските извештаи од точка 1 на овој Извештај е извршена согласно член 2 став 1 и 2 од Законот за државната ревизија и Годишната програма за работа на Државниот завод за ревизија согласно член 9 од Законот за државната ревизија.
3. Не е вршена ревизија и не е издаден извештај за финансиските извештаи на Јавно претпријатие за стопанисување со пасишта Скопје за годините кои и претходат на годината која е предмет на оваа ревизија.
4. Финансиските извештаи од точка 1 на овој Конечен извештај, претставуваат одговорност на раководството на субјектот од точка 1 на овој извештај, застапувано од:
 - Љуљзим Сулејмани - директор од 14.11.2002 година до 29.08.2006 година (промена во централен регистар на 27.09.2006 година),
 - Раиф Камбери – вршител на должноста директор од 16.09.2007 година, директор од 10.10.2006 година.
5. Одговорност на ревизорите е да го издадат овој Конечен извештај, прикажан на страните 1 до 19 и да дадат мислење за финансиските извештаи од точка 1, засновано на извршената ревизија.
6. Ревизијата од точка 1 на овој Извештај е планирана и извршена во периодот од 02.04.2007 до 11.05.2007 година.
7. Цел на ревизијата на финансиските извештаи од точка 1 е да овозможи ревизорот да го изрази мислењето:
 - дали финансиските извештаи вистинито и објективно ја искажуваат финансиската положба и резултатот на финансиските активности во согласност со применетата законска регулатива.
8. Финансиските извештаи кои се предмет на овој извештај се засновани на годишната сметка составена според важечките прописи во Република Македонија со извршени рекласификации поради добивање на појасна слика.

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА СТОПАНИСУВАЊЕ СО ПАСИШТА СКОПЈЕ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

9. Ревизијата е извршена во согласност со Стандардите за Државна Ревизија на Меѓународната организација на Врховните Ревизорски Институции (ИНТОСАИ) кои се пропишани во Република Македонија при вршењето на државната ревизија. Овие стандарди бараат ревизијата да се планира и подготви, со цел да се добие разумно уверување дека финансиските извештаи се ослободени од значајни погрешни прикажувања. Ревизијата вклучува испитувања на докази, проценување на користените сметководствени принципи, како и на важните проценки направени од страна на раководството на субјектот од точка 1 на овој Конечен извештај, давање општа оценка за презентацијата на финансиските извештаи и давање оценка за конкретни финансиски трансакции. Веруваме дека спроведената ревизија ни обезбедува разумна основа за изнесеното мислење.
10. Од страна на овластениот законски застапник на Јавно претпријатие и одговорното лице за финансиските извештаи за периодот за кој е вршена ревизијата добиени се забелешки на Претходниот извештај по точките 10.1.1, 10.1.2., 10.1.3., 10.2.1., 10.2.2., 10.2.3., 10.2.4., 10.2.5., 10.2.7., 10.2.11., 10.3.4., 10.4.1., 10.4.2., 10.4.3., 10.5.1., 10.5.2., 10.5.4. и 10.5.8., заведени под број 1304-212/12 и 1304-212/13 од 30.07.2007 година и 06.08.2007 година, истите овластениот државен ревизор ги разгледа и не ги прифати.
11. Со ревизијата на финансиските извештаи за 2006 година дадени како составен дел на овој Конечен извештај, ревизијата го утврди следното:

11.1. Систем на интерни контроли во процесите

- 11.1.1. Јавното претпријатие нема воспоставено интерни контроли и нема превземено мерки за уредно подготвување, одобрување и навремено доставување на документацијата за паричните трансакции од подружниците која е основ за сметководствена евиденција на благајничкото работење и работењето со сметката во банка на истите што е спротивно на Законот за трговски друштва, Законот за платниот промет и МСС. Ненавременото доставување документација за паричните трансакции од подружниците придонесува за: неажурна и нехронолошка сметководствена евиденција, зголемување на ризикот од несоодветен и неконзистентен сметководствена третман на настаните во претпријатието односно нереално, необјективно и невестинито презентирање на финансиските извештаи на јавното претпријатие и можност за злоупотреба на паричните средства на претпријатието.
- 11.1.2. Јавното претпријатие нема воспоставено интерни контроли за остварување на ефикасно и ефективно поврзување на работењето и сметководствената евиденција во претпријатието и почитување на дефинираните овластувања и надлежности на сите нивоа на организациона поставеност на јавното претпријатие и за релизирање на односите и комуникацијата на ниво/релација дирекција - подружници. Ваквата состојба предизвикува постоење на ризик од отсуство на интерни контроли и превземени мерки за :
- навремено доставување на документација за работењето и наплатата на подружниците за навремена сметководствена евиденција на истите.
 - прием, одбрување и проследување на документацијата од подружниците која е предмет на сметководствена евиденција.
 - почитување на принципот на сеопфатност на сметководствената евиденција и почитување на МСС во целост како и интерни контроли за откривање на грешки во сметководствената евиденција на јавното претпријатие.

**ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА СТОПАНИСУВАЊЕ СО ПАСИШТА СКОПЈЕ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

- наплата на пашарина од правни лица на сметката на јавното претпријатие и оневозможување на наплати на сметката на подружницата за намалување на ризикот од злоупотреба на наплатените средства.
- точно и целосно следење на задолжувањата/раздолжувањата со дозволи за користење на пасишта кои преставуваат инструмент за наплата на пашарина и нема пропишано динамика на раздолжување со истите,
- набавка, прием, чување, издавање, задолжување, раздолжување и евиденција на дозволите за користење на пасишта кои преставуваат инструмент за наплата на пашарина,
- точно и целосно следење на реализацијата/наплатата по подружниците и навремена уплата на дневниот пазар на сметката во банка.
- користењето на дозволите како единствен инструмент за наплата на пашарина во јавното претпријатие.
- за ангажманот на вработените во подружниците.
- почитување на овластувањата и надлежностите за застапување на јавното претпријатие и склучување на договори во име на истото.

Невоспоставувањето на интерни контроли во јавното претпријатие е спротивно на основните цели и начела за кои е формирано и работи јавното претпријатие и оневозможува ефикасна и ефективна реализација на истите, овозможува пречекорување на овластувањата на лицата вработени во истото како и незаконско и ненаменско користење на средствата на јавното претпријатие.

- 11.1.3. При оценка на системот на интерни контроли на процесот на наплата и плаќање, односно располагање со паричните средства во благајната констатиран е ризик на можни злоупотреби на истите, нецелосна евиденција на приливот и одливот на паричните средства во благајната, што е спротивно на одредбите од Законот за платниот промет. Непостоењето и нефункционирање на интерни котроли во овој процес предизвикува можност од незаконско и ненаменско користење на средствата.

Препораки и мерки:

1. Надлежните органи на претпријатието да пристапат кон пропишување и донесување на интерни акти во согласност со наведените закони кои ќе овозможат имплементирање на контролни постапки согласно Законот за јавна внатрешна контрола и ќе обезбедат законско, наменско, економично, ефикасно и ефективно користење на средствата.

11.2. Неправилна примена на акти

- 11.2.1. Јавното претпријатие за стопанисување со пасиштата е основано со Одлука бр. 23-982/1 од 06.04.1998 година, донесена од страна на Владата на РМ. Согласно член 4 од Одлуката за основање, средствата за основање на Јавното претпријатие за стопанисување со пасиштата се средства од постојните Самоуправни Интересни Заедници, а со Решение Трег.бр. 7591/98 од 15.12.1998 година од Основениот суд Скопје-1 Скопје извршена е регистрација на Јавното претпријатие за стопанисување со пасиштата, во која не е наведен износ на основачкиот влог, односно истиот не е запишан во Образец 2 од

**ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА СТОПАНИСУВАЊЕ СО ПАСИШТА СКОПЈЕ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

судската регистрација, што е спротивно на Законот за трговски друштва и од Законот за јавни претпријатија, бидејќи е извршено запишување во соодветниот регистар без наведување на износот на основачкиот влог на основачот-Владата на РМ. Ваквиот начин на основање на претпријатието во услови кога не се обезбедени податоци и показатели од основачот оневозможува потврдување на реалноста и објективноста на основачкиот влог/капитал со вредноста на средствата наведени во трговските книги.

11.2.2. Јавното претпријатие за стопанисување со пасиштата не поседува завршен биланс со кој ќе бидат превземени правата, обврските, средствата и другиот имот на самоуправните интересни заедници за управување и користење на пасиштата и утрините и од други претпријатија што стопанисуваат со пасишта во државна сопственост, а иститот требало да биде изготвен заклучно со 15.01.1999 година, врз основа на пописот што ќе го изврши комисија за попис формирана од Владата на РМ, што е спротивно на член 19 од Законот за пасиштата и член 10 од Одлуката за основање Јавно претпријатие за стопанисување со пасишта. Јавното претпријатие со Барање број 03-17 од 06.03.2006 година се обратило до основачот-Владата на РМ со кое бара да му биде доставен Завршен биланс како би можело непречено да ја извршува дејноста за која е основано претпријатието, да го воспостави правото на користење и располагање со пасиштата и да ги превземе правата, обврските, средствата и другиот имот. До денот на ревизијата истиот не е доставен до Јавното претпријатие за стопанисување со пасиштата и истото нема сознание дали воопшто постои, кое има за ефект врз законското и наменското користење на имот на претпријатието.

11.2.3. Владата на РМ како основач на Јавното претпријатие за стопанисување со пасиштата не се изјаснила/дала согласност на актот со кој се утврдуваат цените на производите и услугите што јавното претпријатие ги врши/дава за корисниците, на годишната инвестициона програма, на годишната сметка и на извештајот за работењето на јавното претпријатие, што е спротивно на Законот за јавни претпријатија. Непочитување на одредбите од Законот придонесува претпријатието да ја извршува својата дејност без при тоа да обезбеди согласност/надзор и контрола од основачот за актите предвидени со Законот односно да обезбеди законско користење на средствата.

Надлежните органи за управување на ден 02.03.2007 година донесува тарифа за висината на надоместокот за издавање пасишта и пасишни парцели сопственост на Република Македонија под закуп, истата ја доставува до надлежното министерство од кое на ден 20.03.2007 година добива позитивно мислење за наведената тарифа, кое укажува дека надлежните во текот на 2007 година ги превземаат потребните активности во делот на донесувањето на новиот тарифник.

11.2.4. Менаџментот на претпријатието не превземало активности за пропишување и донесување на соодветни политики кои ќе обезбедат доследно почитување на одредбите на Законот за пасишта и Законот за јавните претпријатија односно ќе обезбедат мотивираност на вработените за наплата на планираните приходи, а пред се на име пашарина за користење на пасиштата. Непревземањето на потребните активности предизвикува планираните приходи во износ од 19.044 илјади денари да се наплата во износ од 2.924 илјади денари односно

**ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА СТОПАНИСУВАЊЕ СО ПАСИШТА СКОПЈЕ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

во процентуален износ од 15,35%, кое влијае на ликвидноста и солветноста на претпријатието. (Прилог 1)

Во текот на 2007 година менаџментот на претпријатието во соработка со основачот/Владата на Република Македонија превземаа одредени активности за пропишување, донесување и практикување на соодветни постапки кои имаат битно влијание за подобрувања на ваквата состојба.

11.2.5. Надлежните органи за раководење и управување со претпријатието не превземале соодветни активности и мерки кои ќе овозможат извршување на основната дејност на претпријатието што е спротивно на Законот за пасишта, Законот за јавните претпријатија и Одлуката за основање јавно претпријатие за стопанисување со пасишта. Непревземањето на потребните активности и мерки предизвикува претпријатието да не ја извршува основната дејност односно да обезбеди соодветно управување и одржување на пасиштата, примена на агротехнички и агромелиоративни мерки, одржување и изградба на инфраструктурни објекти, инвентаризација на пасиштата итн. Во текот на 2007 година се отпочнати активности за превземање на конкретни мерки кои ќе придонесат кон успешно извршување на основната дејност на претпријатието.

11.2.6. Претпријатието не превземало активности за набавка и инсталирање на фискални апарати за регистрирање на готовинските плаќања од страна на правните и физичките лица кои вршат плаќања во готово за дадените услуги од претпријатието, што е спротивно на одредбите од Законот за регистрирање на готовинските плаќања. Непочитувањето на наведените одредби од законот и превземањето на активности за набавка на фискалните апарати предизвикува претпријатието да не врши регистрација на готовинските плаќања кое предизвикува можност за ненаменско и незаконско користење на средствата и отсуство на сознание за вкупниот промет кој преставува основ за регистрација на даночен обврзник за ДДВ.

Надлежните органи за управување со претпријатието на седницата одржана на ден 10.10.2006 година и седницата одржана на ден 19.01.2007 година донесуваат Одлука за задолжително вирманско работење во претпријатието односно Одлука за укинување на постојните жиро сметки на подрачните единици/подружници на претпријатието, со кое целокупниот промет би се извршувал преку сметката на претпријатието.

11.2.7. Јавното претпријатие за стопанисување со пасиштата на ревизијата и презентираше Решение за утврдување на платата на директорот број 04-7/1 од 26.01.2005 година и Решение за утврдување на платата на заменик директорот број 04-7/1 од 26.01.2005 година, при што на име месечна плата за периодот јануари-август 2006 година на директорот и заменик директорот без соодветен писмен акт донесен од Владата на Република Македонија, извршена е исплата во нето износ од 424 илјади денари. На ревизијата не и беше презентираен соодветен акт донесен од надлежен орган за утврдување на платата на директорот и заменик директорот на Јавното претпријатие, што е спротивно на член 2 од Законот за плата и другите надоместоци на пратениците во Собранието на Република Македонија и другите избрани и именувани лица во Републиката. Непочитувањето на Одредбите од Законот за плата и другите надоместоци на пратениците во Собранието на Република Македонија и другите избрани и именувани лица во

**ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА СТОПАНИСУВАЊЕ СО ПАСИШТА СКОПЈЕ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

Републиката, предизвикува исплата на плата која не е утврдена од надлежно тело при Владата на Република Македонија, односно незаконска исплата на платата.

Во моментот на вршењето на ревизијата стапени се во сила измените и дополнувањата на Законот за јавни претпријатија, со кои наведената област е дадена на одлучување на управниот одбор, правниот субјект постапил по наведените измени и дополнувања на законот за што ревизијата не дава препораки.

11.2.8. Јавното претпријатие и надлежните органи не обезбедиле доследно почитување на законските и подзаконските акти од областа на правата и обврските од работниот однос, даноците и придонесите од плата поради што во својата сметководствена евиденција искажуваат обврски без да превземат активности за нивно навремено плаќање и тоа како што следува:

- обврски за нето плати заклучно со 31.12.2006 година во вкупен износ од 5.015 илјади денари кои потекнуваат во периодот од 2003 до 2006 година, при што истите до денот на ревизијата изнесуваат 4.391 илјади денари, што е спротивно на член 105 од Законот за работни односи.
- обврски за персонален данок од плати заклучно со 31.12.2006 година во вкупен износ од 566 илјади денари кои потекнуваат од 2003 до 2006 година, при што истите до денот на ревизијата изнесуваат 497 илјади денари, што е спротивно на одредбите од Законот за персонален данок на доход.
- обврски за придонеси од плати заклучно со 31.12.2006 година во вкупен износ од 1.809 илјади денари кои потекнуваат од 2003 до 2006 година, при што истите до денот на ревизијата изнесуваат 1.698 илјади денари и тоа како што следува:
 - придонес за пензиско и инвалидско осигурување во износ од 934 илјади денари;
 - придонес за вработување во износ од 117 илјади денари;
 - придонес за здравствено осигурување во износ од 647 илјади денари, што е спротивно на Законот за пензиско и инвалидско осигурување, Законот за здравствено осигурување и Законот за вработување.

Непочитувањето на законските и подзаконските акти од погоренаведените области предизвикува, неможност вработените да располагаат со средствата на име плата во законски пропишаниот рок (15 дена по изминување на исплатниот период/претходниот месец), потценување на приходите од Буџетот на Републиката и Буџетот на Фондовите за годината за која субјектот имал обврска да ги уплати даноците и придонесите.

11.2.9. Јавното претпријатие во сметководствената евиденција на име обврски за помалку платен данок од добивка и персонален данок искажале обврска по Записник број 16 - 9035 од 05.01.2007 година изготвен од Управа за јавни приходи и тоа како што следува:

- данок од добивка во износ од 924 илјади денари и истиот се однесува на 2003 и 2005 година и камата во износ од 426 илјади денари;
- персонален данок во вкупен износ од 60 илјади денари и камата во износ од 17 илјади денари, кои до

известувачкиот датум не се платени, што е спротивно на одредбите од Законот за данокот од добивка и Законот за персоналниот данок на доход. Непочитувањето на одредбите од наведените законски акти и

**ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА СТОПАНИСУВАЊЕ СО ПАСИШТА СКОПЈЕ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОБЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

непревземањето на мерки и активности за плаќање на наведените даноци предизвикува потценување на приходите на Буџетот на Републиката за годината за која субјектот имал обврска да ги уплати соодветните даноци.

Менаџментот на претпријатието во текот на 2007 година ги превземало потребните мерки за уредување на меѓусебните односи за начинот на подмирување на наведените обврски за што Министерството за финансии на Република Македонија-Управа за јавни приходи-Регионална дирекција Скопје донесува Решение број 21-9/42/1 од 16.04.2007 година за одложено плаќање на наведените обврски заклучно со 28.03.2008 година.

11.2.10. Јавното претпријатие нема спроведено мерки и активности за пропишување на сметководствени политики за признавање и мерење на трошокот и обврската за персонален данок во моментот на настанување на обврските за исплата на парични средства за надоместоци на Управен Одбор, Надзорниот одбор за контрола на материјално-финансиското работење, лица ангажирани по договор на дело и слично, при што истите се искажуваат во моментот на исплата, што е спротивно на член 76 од Законот за персонален данок и точка 22 и 94 од Рамката за подготвување и презентирање на финансиски извештаи од Правилникот за сметководство. Ваквиот начин на постапување предизвикува нереално искажување на наведените обврски, вклучувајќи ги и обврските за персоналниот данок на доход, го отежнува потврдувањето на трошокот за персонален данок, истовремено влијае на веродостојноста и релевантноста на податоците во финансиските извештаи.

11.2.11. Менаџментот на претпријатието не превземало соодветни активности и мерки за доследно почитување на одредбите на Законот за оружјето во делот на користење на оружјето и чувањето, поради тоа што во:

- Подрачната единица Велес кај вработениот кој е прогласен за технолошки вишок се наоѓаат два службени пиштоли, без притоа истото да се раздолжи односно постои можност од злоупотреба на наведеното оружје,
- Подрачната единица Тетово постои пиштол кој го користел претходно вработено лице во истата, кое потоа заминало во пензија и сега се чува од страна на раководителот на подрачната единица во несоодветни и небезбедни услови,
- Подрачната Единица Гостивар располага со два пиштола со кои не се задолжени вработените поради немање на дозвола за поседување на оружје и истите се чуваат во метална каса, без притоа да се извести јавното претпријатие и надлежните органи за ваквата состојба, и
- Подрачна единица Македонски Брод во која поранешниот вработен не е раздолжен со пушка М-48 и според Извештај од централната пописна комисија заведен под број 02-194/8 од 31.12.2007 година се наоѓа дома кај претходно вработеното лице.

Непочитувањето на Законот за оружје предизвикува поседување на оружје од неовластени лица и можност од злоупотреба на истото.

Препораки и мерки:

1. Надлежните органи на претпријатието во соработка со основачот/Владата на Република Македонија да ги превземат потребните активности за

**ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА СТОПАНИСУВАЊЕ СО ПАСИШТА СКОПЈЕ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

утврдување на основачкиот влог на претпријатието и изврши негово упишување кај надлежните органи.

2. Надлежните органи за управување и раководење на претпријатието во соработка со основачот/Владата на Република Македонија да ги превземат потребните активности за утврдување на фактичката состојбата во однос на постоењето на завршниот биланс, односно да се превземат активности за негово изготвување.
3. Менаџментот на претпријатието да превземе активности за пропишување на политики кои ќе овозможат доследно почитување на законските акти во насока на обезбедување на потребните согласности од основачот на претпријатието односно заштита на правата на основачот.
4. Менаџментот на претпријатието да продолжи со превземените активности за подобрување на процесот на наплата на пашарината, пропише соодветни политики кои ќе овозможат континуирано практикување на најдобрите практики/начини за наплата на пашарината и успешно извршување на основната дејност на претпријатието.
5. Јавното претпријатие да воспостави политики и процедури, со кои ќе се овозможи: пресметувањето на платата, даноците и придонесите од плата, нивната исплата односно плаќање да се врши во законски утврдените рокови.
6. Јавното претпријатие во соработка со основачот и надлежните органи да превземе соодветни активности и мерки кои ќе резултираат со доследно почитување на утврдените рокови за подмирување-плаќање на неплатените обврски од поранешни години на име даноци и придонеси од плата односно данок од добивка.
7. Надлежните органи да превземат активности за набавка на фискални апарати за регистрирање на готовинските плаќања во претпријатието, доколку во иднина се очекува готовинско работење наплата на пашарина во готово..
8. Менаџментот на претпријатието да превземат соодветни активности за одземање на оружјето од лицата кои повеќе не се вработени а во Подрачните единици каде има несоодветни услови за чување и со истото не се задолжени вработените, оружјето да се превземе од надлежните во претпријатието и да се обезбеди законско користење и чување на оружјето.

11.3. Неправилна примена на сметководствени политики и начела

- 11.3.1. Не се превземени активности за пропишување и донесување на соодветни сметководствени политики за начинот на признавање и мерење на приходите, расходите и побарувањата од купувачите врз пресметковна основа во сметководството, според кој ефектите на трансакциите се признаваат тогаш кога ќе настанат, се евидентираат во сметководствената евиденција и се известуваат во финансиските извештаи за периодите на кои се однесуваат, што е спротивно на Законот за трговските друштва и МСС. Ваквата состојба предизвикува: нереални и необјективни билансни позиции, намалување на квалитетот на финансиските извештаи и веродостојноста и релевантноста на податоците кои ги даваат истите.

**ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА СТОПАНИСУВАЊЕ СО ПАСИШТА СКОПЈЕ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОБЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

11.3.2. Надлежните органи и членовите на пописната комисија не ги превземале потребните активности за пропишување, донесување и спроведување на соодветни политики за попис на средствата, обврските и побарувањата и усогласување на сметководствената со фактичката состојба што е спротивно на член 473 од Законот за трговските друштва и Правилникот за начинот и роковите за вршење на попис и усогласување на сметководствената со фактичката состојба. Членовите на пописната комисија не извршиле попис (увид и утврдување на фактичката состојба) на средствата, обврските и побарувањата, односно не ги превземале потребните активности за посета на подрачните единици и вршење на пописот, составување на пописни листи и давање предлози за констатираните состојби. Непочитувањето на наведените законски и подзаконски акти предизвикуваат злоупотреба на правата и обврските од страна на пописната комисија, неможност да се утврди фактичката состојба на средствата, обврските и побарувањата, нивно усогласување со сметководствената евиденција и за утврдените разлики да се изјаснат надлежните органи и можност за злоупотреба и ненаменско и незаконско користење на средствата на претпријатието.

Управниот одбор на претпријатието на седницата одржана на ден 15.06.2007 година донесува Одлука за вршење попис на побарувањата и обврските на јавното претпријатие односно Одлука за вршење попис на основните средства на јавното претпријатие.

11.3.3. Не се превземени активности за пропишување, донесување и примена на соодветни политики за начинот на доставување на склучените договори за користење на пасиштата, нивното признавање, наплата и исправка односно отпишување на ненаплатените побарувања од претходните периоди, што е спротивно на член 360 од Законот за облигационите односи и МСС. Непревземањето на потребните активности предизвикува: јавното претпријатие во трговските книги на име побарувања од купувачите во земјата да: не ги искаже вкупните побарувања кои настанале во известувачкиот период, искаже износ од 1.640 илјади денари чија наплата е неизвесна односно претпријатието ја изгубило контролата над истите, нанесување на штета на претпријатието и нереално и необјективно прикажување на наведената сметка во трговските книги.

Директорот на претпријатието на ден 20.10.2006 година донесува наредба со која на вработените во Подружниците им забранува да склучуваат договори без согласност од директорот. (Прилог број 2)

11.3.4. На 28 и 29.12.2006 година на Јавното претпријатие по основ на налог за изршување наплатен му е износ од 1.315 илјади денари од неговата сметка во банка и тоа по основ на налог за извршување И.бр.96/06 за П.бр. 918/05 износ од 821 илјади денари и по основ на налог за извршување И.бр.130/06 за П.бр.2868/05 износ од 494 илјади денари за тужби поднесени од вработени во јавното претпријатие за неисплатени плати. Наплатата на овие средства е евидентирана спротивно на основните сметководствени принципи, МСС и Правилникот за содржина на одделните сметки во сметковниот план односно евидентирана е како трошок во целост без да се разграничи делот за исплата на главен долг по основ на плата и придонеси за вработените и плаќањата за камата, провизија и извршни трошоци. Несоодветната сметководствена евиденција на овие парични трансакции придонесува за преценето прикажување на трошоците на претпријатието и неевидентирање на исплатените обврски кон вработените односно

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА СТОПАНИСУВАЊЕ СО ПАСИШТА СКОПЈЕ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОБЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

намалување на обврските за делот кој што е исплатен, прикажување на нереално задолжување на претпријатието со 31.12.2006 година, нереален финансиски резултат, невестинити и неверодостојни финансиски извештаи.

11.3.5. Не се превземени активности за пропишување, донесување и соодветна примена на политики за начинот на одобрувањето и користењето на моторните возила и нивно искажување во сметководствената евиденција, односно сметките за гориво се раздолжуваат без да се приложи соодветен веродостоен документ за поминати километри (налог за користење на патничко возило), што е спротивно на Законот за трговските друштва. Непостоењето на уредна и веродостојна документација за начинот на одобрувањето и користењето на моторните возила и искажувањето на поминати километри го оневозможува утврдувањето на наменското користење на искажаните трошоци за нафтени деривати во износ од 1.001 илјади денари.

Препораки и мерки:

1. Да се превземат соодветни мерки и активности за пропишување на соодветни сметководствени политики кои ќе овозможат соодветно признавање и мерење на елементите од финансиските извештаи (приходи, расходи, побарувања, обврски,...) односно доследно почитување на сметководственото начело на „пресметковна основа“.
2. Да се продолжи со превземените активности и мерки за пропишување на соодветни политики кои ќе овозможат извршување на целосен и правилен попис, усогласување на сметководствената со фактичката состојба на средствата, обврските и побарувањата од купувачите согласно законските и подзаконските акти.
3. Надлежните органи за раководење и управување да продолжат со превземените активности за формирање на соодветни пописни комисии за спроведување вонреден попис на средствата, побарувањата и обврските на претпријатието, односно утврдување на нивната фактичка состојба и усогласување со сметководствената евиденција.
4. Надлежните органи за раководење и управување со претпријатието да превземат активности за утврдување на одговорноста на членовите на пописната комисија за непочитување на законските и подзаконските акти за несоодветно, нецелосен и некавалитетно спроведен попис.
5. Да се превземат активности за пропишување, донесување и доследна примена на соодветни политики и процедури за начинот на архивирање, обработка и доставување на документите од Подрачните единици до дирекцијата на поретпријатието.
6. Да се превземат активности за наплата на неплатените побарувања и за истите кои ќе отцени дека се ненаплативи да се предложи на надлежниот орган да донесе соодветен акт за отпишување на истите во согласност со Законот за облигациони односи
7. Менаџментот на претпријатието да ги задолжи вработените кои се задолжени за сметководствена евиденција да извршат доследно разграничување на

**ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА СТОПАНИСУВАЊЕ СО ПАСИШТА СКОПЈЕ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

настанатите трошоци по судски решенија и соодветно намалување на претходно искажаните обврски по овој основ.

8. Јавното претпријатие да воспостави политики и мерки за доследно почитување на законските прописи и обезбедување на уредна и веродостојна документација за евидентирање на поминати километри со службените возила со што ќе се овозможи утврдување на наменското користење на потрошените средства за набавка на гориво.

11.4. Неправилности во искажувањето на позициите во Билансот на состојба

11.4.1. Не се превземени активности за пропишување, донесување и примена на соодветни политики за начинот на признавање и мерење на паричните средства за што Јавното претпријатие во финансиските извештаи известува за состојбата на паричните средства на ден 31.12.2006 година во вкупен износ од 1.424 илјади денари, додека во изворната документација од сметките во банка и од благajните на Јавното претпријатие истото располага со 3.450 илјади денари. Состојбата на паричните средства на сметките во банка и паричните средства во благajните на Јавното претпријатие евидентирани во главната книга не е усогласена со приложената документација за истата со 31.12.2006 година што е спротивно на Законот за трговски друштва и основните сметководствени принципи во МСС. Неусогласеноста на паричните средства во финансиските извештаи на јавното претпријатие со сметководствената евиденција и изворната документација за состојбата на паричните средства не обезбедува објективно, вистинито, точно и целосно презентирање на паричните средства на претпријатието односно нивно потценување за износ од 2.026 илјади денари, кое во исто време има влијание на квалитетот на финансиските извештаи и веродостојноста што истите ги даваат и можност од злоупотреба на паричните средства.

11.4.2. Не се превземени активности за соодветно и точно презентирање и усогласување на податоците во сметководствената евиденција и состојбата на исправката на вредноста на материјалните средства во делот на исправка на вредноста на градежните објекти и постројки и опрема искажана во финансиските извештаи поради што се јавува неусогласеност на истите за износ од 5.687 илјади денари и воедно исправката на вредноста на постројките и опремата е повисока од вредноста на самите постројки и опрема за износ од 577 илјади денари, што е спротивно на МСС. Непревземањето на потребните активности и неводењето грижа за ажурна и веродостојна сметководствена евиденција предизвикува нереални и необјективни финансиски извештаи и намалување на квалитетот на информациите кои тие ги даваат.

11.4.3. На позицијата земјишта, шуми и градежни објекти во финансиските извештаи претпријатието искажува вредност од 15.789 илјади денари и исправка на вредност 3.950 илјади денари односно сегашна вредност 11.839 илјади денари без притоа согласно Законот за трговските друштва да превземат активности за соодветно утврдување на фактичката состојба, степенот на изграденост, нивната функционалност и фактичкиот корисник на градежните објекти а пред се за бачилата Зеңдел Бег кое се простира на Шар планина/Гостивар, Никифорица кое се простира на планината Бистра/Гостивар, Челоица/Кичево и Голема Мегданица/Дебар за кои согласно

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА СТОПАНИСУВАЊЕ СО ПАСИШТА СКОПЈЕ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

договорите за изградба и нивните анекси во текот на 2005 година претпријатието се обврзало да исплати 7.292 илјади денари. За наведените објекти/бачила претпријатието не ги презентираше соодветните документи од кои може да се констатира одобрението од надлежните органи за градење на наведените објекти, градежната книга и записник од техничкиот прием, со што изврши ограничување на делокругот на ревизијата.

11.4.4. Јавното претпријатие нема спроведено мерки и активности за пропишување на сметководствени политики за признавање и мерење на трошокот и обврската за исхрана за време на работа и превоз до и од работа во моментот на настанување на обврските за исплата на парични средства на вработените, при што истите се искажуваат во моментот на исплатата на наведените надоместоци, што е спротивно на член 113 од Законот за работни односи и точка 22 и 94 од Рамката за подготвување и презентирање на финансиски извештаи од Правилникот за сметководство. Ваквата сметководствена евиденција предизвикува потценување на трошоците и обврските за погоренаведените надоместоци за периодот од 2004 до 2006 година во вкупен износ од 1.463 илјади денари, оневозможува утврдување на заостанатите обврските за храна и превоз за гореспомнатите трошоци, истовремено влијае на финансискиот резултат и на квалитетот на финансиските извештаи.

11.4.5. Во текот на ревизијата беа испратени конфирмации заради усогласување на побарувањата и обврските искажани во билансните позиции. Од вкупно испратените 14 конфирмации до исто толку коминтенти добиени се 4 одговори, што претставува 29% од вкупно испратените, при што сите (4/четири) конфирмации не се потврдени односно 100% од пристигнатите, додека 10 воопшто не одговорија што претставува 71% од испратените конфирмации. Од претходното може да се констатира мал одзив на Вашите коминтенти кое оневозможува целосно да ја завршиме постапката на верификација на побарувањата и обврските по овие основи.

Препораки и мерки:

1. Јавното претпријатие да превземе мерки за усогласување на сметководствената со фактичката состојба на паричните средства со кои располага и да превземе мерки за анализа на оправданоста и точноста на евиденцијата на преодните конта кои се користат за целосна евиденција на паричните трансакции.
2. Надлежните органи да пропишат соодветни политики кои ќе овозможат соодветно пресметување и искажување на трошоците (поделните видови на надоместоци), во моментот на нивното настанување.
3. Надлежните органи на раководење и управување на претпријатието да ги превземат потребните мерки и активности за утврдување на фактичката состојба на наведените градежни објекти/бачила, степенот на изграденост и да ја утврдат одговорноста на лицата кои превземале активности за градење без обезбедување на потребните одобренија за градење од надлежните органи.
4. Надлежните органи да го задолжи лицето одговорно за сметководствена евиденција да пристапи кон преиспитување на наведената состојба и изврши соодветно и точно искажување на исправката на вредноста на материјалните средства во сметководствената евиденција и во финансиските извештаи.

5. Јавното претпријатие да превземе мерки и активности за континуирано усогласување на побарувањата и обврските со правните лица кои има деловна соработка (коминтентите), како основа за реално и објективно прикажување во финансиските извештаи.

11.5. Ненаменско и незаконско користење на средствата

11.5.1. Не е донесен план за јавни набавки за 2006 година, не е утврден начинот и постапката за извршување на набавките и извршено евидентирање на трошоци за адвокатски услуги во износ од 218 илјади денари без спроведена постапка за јавни набавки, што е спротивно на одредбите на Законот за јавни набавки. Непочитувањето на Законот за јавни набавки и не спроведувањето на соодветните постапки за набавка предизвикува ненаменско и незаконско користење на средствата, необезбедување на фер конкуренција, еднаква положба на понудувачите, транспарентност и јавност при набавките.

11.5.2. Во сметководствената евиденција претпријатието искажува побарувања од подрачните единици (Велес, Гостивар, Куманово, Кратово, Скопје, Крушево, Кавадарци, Прилеп и Тетово) по различни основи (продадено сирење, јачмен, огревно дрво, кашкавал, грозје и друго) во износ од 1.317 илјади денари без притоа да превземе активности за нивна наплата и усогласување на сметководствената со фактичката состојба и покрај тоа што дел од истите потекнуваат од претходни периоди. Не превземањето на потребните активности и мерки од страна на менаџментот на претпријатието предизвикува ваквата состојба да се практикува и во понатамошниот период односно континуирано да се врши наплата на пашарината во готови производи, а потоа истите да се продаваат по пониски цени без да се изврши доставување на уредни и веродостојни документи до сметководствената служба на претпријатието и нивно искажување во сметководствената евиденција, што е спротивно на Законот за трговските друштва и МСС. Со ревизијата е констатирано дека П.Е. Тетово нема доставено податоци до сметководствената служба на претпријатието за задолжување на вработените за 87,5 килограми сирење и предадено сирење на подрачната единица Гостивар во количина од 15 канти односно приближно 220 килограми додека П.Е. Гостивар за 2005 година прима 2.094 килограми сирење и 36 килограми кашкавал односно за 2006 година 1.735 килограми сирење и 94 килограми кашкавал, односно истата подрачна единица не пријавила продажба на одложено плаќање со што за 2005 година се ненаплатени 112 илјади денари а за 2006 година 177 илјади денари. Наведените колични се продавани со пониска цена од набавната односно остварена загуба по килограм сирење од 20 денари односно по килограм кашкавал 50 денари, а за количината од 55,24 килограми кашкавал не е презентирана веродостојна документација дали лицето Љ.П. кое имало раководна улога во претпријатието го платил. Ваквата состојба предизвикува нереален финансиски резултат и нанесување на материјална штета на претпријатието.

11.5.3. Јавното претпријатие констатирало кусок во износ од 63 илјади денари од реализирана наплата на пашарина од страна на лицето А.Х. при неговото раздолжување со дозволите за наплата на пашарина со кои бил задолжен на 14.04.2003 година. Лицето А.Х. со задолжените дозволи наплатило пашарина во вкупен износ 141 илјади денари, а се

**ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА СТОПАНИСУВАЊЕ СО ПАСИШТА СКОПЈЕ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

раздолжил со документи за уплатен дневен промет од 2002 година во вкупен износ од 81 илјада денари. За констатираниот кусок на ревизијата не и е доставена документација за превземени понатамошни мерки за задолжување на лицето и истиот не е сметководствено евидентиран што е спротивно на Законот за трговски друшта и принципот на сеопфатност/целосност од МСС. Неевидентирањето на настаните во јавното претпријатие кои имаат влијание на финансиските извештаи и непревземањето мерки по основ на констатираниот кусок придонесува за нереално, необјективно и невестинито презентирање на финансиските извештаи и овозможува незаконско и ненаменско користење на средствата на јавното претпријатие.

- 11.5.4. Јавното претпријатие врз основа на Одлука за набавка на гориво бр.02-86/3 од 29.06.2005 година за потребите при отварањето и проширувањето на пат до пасиштата спровело постапка за јавна набавка на 25.000 литри гориво, за што склучува Договор за набавка на дизел гориво Д1 со Бунар Петрол од Гостивар заведен под број 03-116/2 од 09.11.2005 година по цени кои се пониски од малопродажната цена за 3,50 денари по литар, за што на 20.01. 2006 година е извршена авансна исплата на добавувачот во вкупен износ од 1.238 илјади денари. Постапката за јавна набавка е спроведена спротивно на Законот за јавни набавки. Градежните работи кои се однесуваат на отварањето и проширувањето на пат до пасиштата не се реализирани, а искористено е гориво од избраниот добавувач во вкупен износ од 746 илјади денари односно искористени се 60% од платеното гориво и тоа: 367 илјади денари или 49% се искористени за гориво за возила и 379 илјади денари или 51% се искористени без документација за намената за која е употребено горивото. Набавувани се повеќе видови на гориво од добавувачот Бунар Петрол по цени кои важат за сите индивидуални потрошувачи на гориво во Р.М. што е спротивно на склучениот Договор односно не е вршено намалување на цената за договорените 3,50 денари по литар. Во 2007 јавното претпријатие има неискористениот износ од 492 илјади денари или 40% од вкупната претплата, со тоа што континуирано продолжува да користи/набавува гориво за службените возила и булдожерот во износ од 75 илјади денари односно износот на неискористена претплата за гориво кон добавувачот останува во износ од 417 илјади денари или 34% од вкупната претплата за гориво од 2006 година. Јавното претпријатие не превземало активности за усогласување на побарувањата и обврските со добавувачот ниту пак укажало на неприменување на договорените цени, со што искажува помалку трошоци за 55 илјади денари и не искажува побарувања за дадени аванси. На 31.12.2006 година добиено е книжно одобрение од страна на добавувачот во износ од 32 илјади денари без јасно образложение за основот на истото и без да биде потврдено и сметководствено евидентирано од страна на јавното претпријатие. Непочитувањето на Законот за јавни набавки, одредбите од договорот за условите на фактурирање (цена по литар), придонесува за незаконско и ненаменско користење на средства на претпријатието, неефикасно располагање со паричните средства на претпријатието, неоправдано намалување на неговата ликвидност и обезбедување корист на други правни лица.

- 11.5.5. Со ревизијата на работењето на дел од Подрачните единици на Јавното претпријатие се констатирани неправилности кои се однесуваат на процесот на располагање со паричните средства,

**ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА СТОПАНИСУВАЊЕ СО ПАСИШТА СКОПЈЕ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОБЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

склучување на договори за користење на пасишта, наплата на пашарината, изготвување на веродостојна документација и нејзино доставување до сметководствената служба на Јавното претпријатие и тоа како што следува:

- Во 2007 година до јавното претпријатие се доставени дозволи за платена пашарина во подружница Велес во 2006 година од страна на корисниците во вкупен износ од 23 илјади денари за кои во јавното претпријатие нема евиденција дека е извршена наплата ниту дека пашарината е уплатена како дневен промет на сметката во банка. Подружницата Велес нема доставено документација од благајната за наплата на пашарина во текот на 2006 година. Раководителот на подружницата Д.Б. според евиденцијата на задолжување/раздолжување доставена на ревизијата е задолжен со вкупно 250 дозволи за користење на пашарина преку кои се врши наплата на пашарина од кои со 200 е задолжен на 21.06.1999 година а со 50 дозволи е задолжен на 05.11.2002 година и до денот на ревизијата не е радолжен со истите.
- На сметката во банка на подружницата Мариово – Прилеп на 28.11.2006 година реализирана е наплата од правно лице во износ од 58 илјади денари која не е навремено уплатена на сметката во банка на јавното претпријатие како дневен промет и средствата се подигнати и искористени од страна на референтот во подружницата без да се достави документација за намената на подигнатите средства од сметката на подружницата.
- Подрачната единица Струмица за 2006 година наплатува во готово 48 илјади денари на име пашарина, без да превземе активности за уплата на наплатените средства во корист на сметката на претпријатието, не превземала активности за склучување договори за користење на пасиштата, не се презентирани целокупните побарани документи, не води книга на благајна, а за 2005 година е констатирано дека се наплатени 55 илјади денари,
- Подрачната единица Кратово не презентираше уредна и веродостојна документација за благајничкото работење и склучени договори за користење на пасиштата,
- Подрачна единица Кавадарци, примила фактура број 537-537 од 17.11.2006 година за 336 килограми сирење од АД ЗП ГД-Тиквеш за што склучува компензација на ден 29.11.2006 година без притоа истите да се достават во сметководствената служба во претпријатието, а наплата се врши во готово без издавање и водење на уредна и веродостојна документација, пресметува надомест за користење на сопствено возило по цена од 15 денари по поминат километар без соодветно одобрување од надлежните органи, распоолага со дозвола која не е евидентирана во претпријатието,
- Подрачната единица Берово се констатирани дозволи за наплата на пашарина кои дел се потрошени а дел сеуште не се потрошени но до денот на ревизијата не е извршено срамнување со сметководството на претпоријатието,
- Подрачна единица Гевгелија пристапува кон склучување на договори за користење на пашарина по различни цени (цени кои важат во претходниот период и цени кои важат во моментот на склучување на договорот), склучување на договори без да се

наведе бројот на стоката, за 2006 година не се склучени договори со корисниците на пасиштата,

- Подрачна единица Дебар не располагаше со веродостојни документи за работењето во периодот на претходниот раководител поради тоа што истиот не се раздолжил, дел од наплатените средства за пашарина се задржуваат за потребите на подрачната единица а потоа се уплатуваат на сметка или во благајна во дирекција на претпријатието, се користат средства за користење на сопствени возила без да се пресмета персонален данок на доход. Од извршеното интервју со претходниот раководител на подрачната единица Дебар е констатирано дека за 2006 година не е воден дневник на благајна не се уплатувани сите средства во корист на претпријатието а според дозволите за користење на пасишта во текот на 2006 година се наплатени 679 илјади денари од кои 414 илјади денари се уплатени на сметка на претпријатието а воедно доставени и се други документи врз основа на кои се исплатувани средствата.

Директорот на јавното претпријатие на ден 10.05.2007 година доставува известување до вработените во Подрачните единици/подружници со кое ги известува за потребата од раздолжување со дозволите а неупотребените да се повлечат во дирекцијата.

- 11.5.6. Извршено е ангажирање на физички лица за извршување на работни задачи во Јавното претпријатие за стопанисување со пасишта за периодот јануари – декември 2006 година за што се искажани трошоци на име надомест на трошоците на вработените и персонален данок на доход во вкупен износ од 633 илјади денари што е спротивно на член 22 од Законот за работни односи, Законот за облигациони односи и Законот за Агенциите за привремени вработувања. Непочитувањето на законските прописи предизвикува ангажирање на лица спротивно на законските прописи и неможност за остварување на правата од работен односно право на ПИО и здравствено осигурување.
- 11.5.7. Врз основа на Барање број 03-77 од 10.09.2004 година од лицето Љ.П. заменик директор на Јавното претпријатие, Управниот одбор на претпријатието донесува Одлука заведена под број 02-94 од 01.11.2004 година со која се одобрува примање на надоместок за одвоен живот на наведеното лице за периодот од 2004 до 2006 година. Управниот одбор извршил пречекорување на своите надлежности вршејќи узурпација на правата и надлежностите на Владата на Република Македонија и се впуштил да одлучува за права кои се во надлежност на друг орган што е спротивно на Законот за плата и другите надоместоци на пратениците во Собранието на Република Македонија и другите избрани и именувани лица во Републиката. И покрај тоа Управниот одбор не ја утврдил фактичката состојба која што може да се констатира и од самото барање, потоа нема докази дека лицето постојано престојувало во градот/седиштето на претпријатието и воедно на наведеното лице во текот на 2006 година му се надоместувани трошоци за нафтени деривати. Непочитувањето на одредбите на наведениот закон предизвикува ненаменско и незаконско користење на средствата во износ од 181 илјади денари (за 2004 година 44 илјади денари, 2005 година 90 илјади денари и 2006 година 47 илјади денари).

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА СТОПАНИСУВАЊЕ СО ПАСИШТА СКОПЈЕ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОБЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

11.5.8. ЈП за управување со пасишта од Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство согласно Програмата за поттикнување на развојот на земјоделството во 2006 година за подигање на нови ливади и пасишта добило 6.000 илјади денари и тоа:

- согласно договорот број 03-57/1 од 27.06.2006 година 1.000 илјада денари, со кој корисникот на средствата се обврзува средствата да ги користи за подигање на ливади и пасишта, во спротивно доколку ги искористи ненаменски се обврзува да ги врати на Давателот на средствата со затезна камата под банкарски услови. ЈП за управување со пасишта како корисник на средства требало да изготви Извештај за реализација, во кој ќе биде точно утврдена намената на потрошените средства. До денот на ревизијата не е поднесен таков извештај со тоа ревизијата изразува сомнеж во наменското и законското користење на средствата во износ од 1.000 илјади денари.
- согласно договор број 03-190/1 од 26.12.2006 година 5.000 илјади денари, со кој корисникот на средствата се обврзува истите да ги користи за унапредување на пасиштата, и доколку не ги искористи наменски се обврзува да ги врати на Давателот на средствата со затезна камата под банкарски услови. Со увидот во книговодствената евиденција и Извештајот од директорот на ЈП за стопанисување со пасишта доставен до Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство, ревизијата констатира дека од добиените средства се исплатени заостанати и тековни плати, хранарина и превоз на вработените, испратнини за работниците прогласени за технолошки вишок, исплати по тужбени барања на поранешни вработени, како и средства за подмирување на тековни трошоци. Непочитувањето на одредбите од договорот предизвикува ненаменско и незаконско користење на средствата.

Препораки и мерки:

1. Јавното претпријатие да обезбеди целосно почитување на одредбите од Законот за јавни набавки со кои ќе овозможи фер конкуренција, еднаква положба на понудувачите и економичност на набавките.
2. Надлежните органи за раководење и управување со претпријатието да се превземат активности за пропишување, донесување и имплементирање на соодветни политики кои ќе оневозможат наплатата на побарувањата да се извршува во натура и за истата да не се доставуваат потребните документи до надлежните органи.
3. Надлежните органи за раководење и управување да превземат активности и мерки за утврдување на фактичката состојба на побарувањата на претпријатието по сите основи од комитентите (правни и физички лица) а пред се од предходно раководните лица и лица вработени во претпријатието и обезбедат наплата на побарувањата.
4. Да се превземат активности за утврдување на одговорноста на лицата кои овозможиле авасно плаќање на добавувачот за набавка на нафтени деривати, не превземале соодветни активности за укажување за несоодветното фактурирање на нафтените деривати (ненамалување на цената за 3,50 денари).

**ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА СТОПАНИСУВАЊЕ СО ПАСИШТА СКОПЈЕ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

5. Да се превземат активности за утврдување на фактичката состојба што претпријатието ја побарува од добавувачот за нафтните деривати и заедно со преостанатиот дел од непотрошениот аванс се поврати на сметката на претпријатието.
6. Надлежните органи за раководење и управување да превземат активности за формирање на соодветна работна група која ќе го испита целокупното работење на Подрачните единици, висината на наплатените побарувања во натура, висината на наплатените производи, наменското и законското користење на средствата и ја утврди одговорноста на лицата кои пристапиле без овластување кон наведените активности и продажба на производите по цена пониска од набавната.
7. Претпријатието да превземе мерки за пропишување на соодветни политики кои ќе овозможат доследно почитување на законските и подзаконските акти од областа на работните односи, да ја утврди потребата од дополнителна работна сила за пополнување на слободни работни места и нивно ангажирање согласно Законот за работни односи.
8. Надлежните органи за раководење и управување со претпријатието да превземат соодветни активности и мерки за утврдување на одговорноста на лицето и надлежниот орган кој и покрај тоа што е ненадлежен орган одлучувал за право на надмоесток за одвоен живот и да побара враќање на средствата за оваа намена од лицето Љ.П.
9. Да се превземат соодветни активности за пропишување на политики и процедури кои ќе овозможат законско и наменско користење на средствата добиени од надлежното министерство.

11.6. Ефекти од ревизијата

Имајќи ги во предвид наодите изнесени во точките 11.1; 11.2; 11.3, 11.4 и 11.5 предизвикуваат: невоспоставени интерни контроли во работењето, неутврден основачки влог, непоседување на завршен биланс, не добиена согласност од основачот за инвестиционата програма, годишната сметка и извештајот за работење, несоодветна наплата на пашарината и извршување на основната дејност, исплата на плата без акт од надлежен орган, нередовно плаќање на даноците и придонесите, недонесување на соодветни акти и сметководствени политики, непочитување на одредбите од Законот за трговски друштва и Правилникот за начинот и роковите за вршење на попис и усогласување на сметководствената со фактичката состојба, непочитување на Законот за јавни набавки и склучување на договори штетни за претпријатието, ненаменско и незаконско користење на средства.

12. Според наше мислење, поради значајноста на прашањата изнесени во точките 11.1. до 11.4. финансиските извештаи не ја преставуваат вистинито и објективно финансиската состојба на Јавното претпријатие за стопанисување со пасишта-Скопје под 31 Декември 2006 година, резултатите од работењето и паричните текови за годината која завршува со тој датум согласно важечката законска регулатива.
13. Според наше мислење, поради значајноста на прашањата изнесени во точките 11.1; и 11.5., кај Јавното претпријатие за стопанисување со пасишта –Скопје не е остварено законско и наменско користење на средствата во финансиските трансакции за 2006 година.

**ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА СТОПАНИСУВАЊЕ СО ПАСИШТА СКОПЈЕ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

14. Не изразувајќи резерва во нашето мислење, обрнуваме внимание на подолу наведената состојба:

14.1. За надминување на негативните состојби во Јавното претпријатие за стопанисување со пасишта-Скопје, основачот на претпријатието/Владата на Република Македонија на трисет и втората седница одржана на ден 29.01.2007 година донесува повеќе заклучоци во насока на подобрување на состојбите во наведеното претпријатие, меѓу кои и формирање на работна група за изработка на план за трансформација и реорганизација на претпријатието. Надлежните органи за управување и раководење во текот на 2007 година превземаа активности за распишување на оглас за давање на користење на пасишта во државна сопственост, најмногу до 10 години, кое од своја страна предизвикува позитивно влијание и пристап кон управувањето и стопанисувањето со пасиштата а воедно и подобрување на финансискиот резултат од работењето на претпријатието.

Скопје, 21.09.2007 година

Овластен државен ревизор

**ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА СТОПАНИСУВАЊЕ СО ПАСИШТА СКОПЈЕ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

Јавно претпријатие за стопанисување со пасиштата

БИЛАНС НА УСПЕХ ЗА 2006 ГОДИНА

ОПИС	во 000 Ден.	
	2006	2005
Приходи врз основа на употреба на сопствени производи, стоки и услуги	9,078	6,001
Останати деловни приходи	8,892	12,895
Вкупни приходи од оперативно работење	17,970	18,896
Материјални трошоци	3,010	3,701
Трошоци за бруто плати	7,694	7,849
Амортизација и вредносно усогласување на долгорочни средства	1,411	771
Вредносно усогласување на краткорочни средства	69	60
Останати оперативни трошоци	4,191	4,232
Вкупно трошоци од оперативно работење	16,375	18,158
Приходи од камати, курсни разлики и слични приходи	6	33
Расходи по основ на камати, курсни разлики и слични расходи	1,608	1,035
ДОБИВКА/ЗАГУБА ОД РЕДОВНО РАБОТЕЊЕ	(7)	(264)
Вонредни приходи	7	264
ДОБИВКА/ЗАГУБА ПРЕД ОДАНОЧУВАЊЕ	-	-
НЕТО ДОБИВКА/ЗАГУБА	-	-

**ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА СТОПАНИСУВАЊЕ СО ПАСИШТА СКОПЈЕ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

Јавно претпријатие за стопанисување со пасиштата

БИЛАНС НА СОСТОЈБА НА ДЕН 31 ДЕКЕМВРИ

во 000 Ден.

Опис на позицијата	2006	2005
Актива		
Тековни средства		
Парични средства и хартии од вредност	1,424	4,068
Побарувања по основ на продажба	20,985	17,125
Побарувања од поврзани субјекти	1,441	1,265
Други краткорочни побарувања	98	122
Платени трошоци за идните периоди	4	4
Вкупно тековни средства	23,952	22,584
Нетековни средства		
Нематеријални и материјални средства	13,032	33,071
Вкупно нетековни средства	13,032	33,071
Вкупна актива	36,984	55,655
Вонбиласна евиденција-актива	-	281
Пасива		
Тековни обврски		
Обврски спрема добавувачите	2,167	1,829
Останати краткорочни обврски	9,406	7,216
Одложени плаќања на трошоци	11,429	13,929
Вкупно краткорочни и долгорочни обврски	23,002	22,974
Капитал и резерви		
Капитал	13,982	32,681
Вкупно капитал и резерви	13,982	32,681
Вкупна пасива	36,984	55,655
Вонбиласна евиденција-пасива	-	281

П Р Е Г Л Е Д
ПРОМЕНите НА КАПИТАЛОТ И РЕЗЕРВИТЕ ЗА 2006 ГОДИНА

О П И С	Капитал	Вкупно
Состојба 01.01.2006 година	32,681	32,681
Останати неспомнати промени кои влијаат на капиталот и резервите	(18,699)	(18,699)
Состојба 31.12.2006 година	13,982	13,982

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА СТОПАНИСУВАЊЕ СО ПАСИШТА СКОПЈЕ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

Јавно претпријатие за стопанисување со пасиштата

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИОТ ТЕК ЗА 2006 ГОДИНА

	во 000 Ден.
	<u>2006/2005</u>
ГОТОВИНСКИ ТЕКОВИ ОД ОПЕРАТИВНО РАБОТЕЊЕ	
НЕТО ДОБИВКА ПРЕД ОДАНОЧУВАЊЕ	-
Трошоци кои не повлекуваат користење на обртни средства:	
Амортизација	1,411
Расходи од отпис на побарувања и кусоци	70
Готовински текови од работење	1,481
Побарувања по основ на продажба	(3,930)
Побарувања од поврзани субјекти	(176)
Други краткорочни побарувања	24
Обврски спрема добавувачи	338
Останати краткорочни обврски	2,190
Одложени плаќања на трошоци	(2,500)
Нето готовински текови од оперативно работење	(2,573)
ГОТОВИНСКИ ТЕКОВИ ОД ИНВЕСТИЦИОНО РАБОТЕЊЕ	
Нематеријални и материјални вложувања	(71)
Нето готовински текови од инвестиционо работење	(71)
НЕТО ЗГОЛЕМУВАЊЕ НА ПАРИЧНИТЕ СРЕДСТВА	(2,644)
ПАРИЧНИ СРЕДСТВА НА ПОЧЕТОКОТ НА ГОДИНАТА	4,068
ПАРИЧНИ СРЕДСТВА НА КРАЈОТ НА ГОДИНАТА	1,424